

Zeven kotte verhaelen van Riemkje Hoogland

Vanuut et Fries vertaald en bewarkt deur Sietske Bloemhoff

Om veur te lezen an kiender van vuuf tot acht jaor

- 1. Stomme lego**
- 2. Sietse is bange...**
- 3. Een neuze mit poties...**
- 4. Vlottien veren...**
- 5. Waor is Flappie**
- 6. Waoromme goelt Heit?**
- 7. Koos kan niet tegen zien verlies**

1. Stomme lego...

Marije zit op de vloer.
Om heur henne ligt overal lego.
Ze het de kiste mit lego gewoon leeg smeten.
En now maekt ze een hiele hoge toren.
Heit schelt eerdappels.
Ploep... daar gaot een eerdappel in de panne mit waeter.
Et spat alle kaanten op.
De toren van lego wodt al hiel hoge.
'Ik maek een kraen, Heit,' zegt Marije.
'De toren moet aanst op de karke.'
'le gaon je gang mar,' bromt Heit.
En hi'j wipt weer een eerdappel in et waeter.
Marije pakt een blokkien en zet dat op een eren iene.
Mar wat is dat now?
De toren vaalt omme.
De legostienen vliegen deur de kaemer.
'Stomme lego,' prottelt Marije.
Ze begint gauw opni'j.
Even laeter is de toren weer krek lieke hoge as zokrek.
'Pas op,' wil Heit krek zeggen.
Mar et is al te laete.
De toren vaalt weer omme.
Now wodt Marije kwaod.
'Ik zal een hoge kraen maeken!' ropt ze.
'De toren is te zwaor, maegien,' zegt Heit.
'Dat kan zo niet.'
'Dat kan wel,' zegt Marije.
Ze begint de stienen op mekeer te zetten.
Mar oe heden, daar vaalt de boel al weer.
Marije wodt rood om et heufd. Zo kwaod is ze now.
Ze smit de blokkies deur de kaemer.
'Rot lego... stomme lego,' goelt ze.
'Marije!' zegt Heit. 'Niet zo kwaod, mien maegien.'
Mar Marije vligt de kaemer uut.
De deure klapt achter heur dichte.
Die bekomt aanst wel, daenkt Heit.
En zet de panne mit eerdappels op et aanrecht.
Hi'j het geliek.
Een kertiertien laeter komt een koppien om de hoeke van de deure.
Et is Marije. Ze lopt naor Heit toe en kropt him an.
'Is de kwaoie bujje weer over?' vragt Heit.
Marije nikt van ja.
'Die lego kon d'r niks an doen,' gaot Heit veerder.
'Weej' wat? As de eerappels op et fernuus staon, dan help ik je even.
Dan maeken we tegere een kraen.'

2. Sietse is bange...

Sietse ligt op bedde.
Hi'j slapt nog niet.
Hi'j kan niet slaopen.
De hielten dri'jt hi'j him omme.
Van de iene zied op de aandere.
Hoe komt dat?
Morgen is et zoveer.
Dan moet hi'j in et diepe.
De zwemjuffer het et zels zegd.
Ze zee: 'Et gaot mar best, Sietse.
Ie kun wel in et diepe.'
Sietse is een betien bange veur dat diepe bad.
As ik mar weer boven kom, daenkt hi'j.
Hi'j wil an wat aandere daenken.
Mar dat wil niet.
De hielten zicht hi'j et waeter veur him.
Dan gaot de deure van zien kaemertien eupen.
Et is Heit.
'Kuj' niet slaopen, Sietse?' vragt hi'j.
'Et wil niet,' zocht Sietse.
Heit gaot op de raand van et bedde zitten.
'Bi'j' een betien bange veur morgen?' vragt Heit.
'Ik wil niet in et diepe,' zegt Sietse.
Heit strikt over zien haor.
'Zal ik jow es een geheim vertellen,' zegt hi'j dan.
'Heit was eerder ok benauwd veur et diepe.'
Daor kikt Sietse van op.
Die grote Heit het ok bange west?
'Echt waar?' vragt hi'j dan.
'Echt waar,' zegt Heit.
'Ik was zo bange as een wezel.'
Sietse gaot rechtop zitten.
'En wat gebeurde d'r doe?' vragt hi'j.
'Ik heb goeld,' zegt Heit, 'mar et vul hiel arg mit.
Ik kon zomar in ienkeer et bad overzwemmen.
Ha'k veur niks goeld.'
Sietse lacht.
'Ik goel niet, heur,' zegt hi'j dan.
'Dat wil ik zien,' zegt Heit, 'morgen bin ik vri'j.
Dan gao ik mit naor et zwembad.'
Sietse is now nog mar een betien bange.
Heit is d'r morgen omme bi'j?
En die begriipt d'r alles van.
'Now mar gauw slaopen,' zegt Heit.
Aandere kuj' morgen niet et hiele bad over zwemmen.'
Dat dot Sietse dan mar.

3. Een neuze mit poties...

Hatsjoe... Hatsjoe...
Sietse is slim verkolen.
Et waeter lopt him tot de ogen uut.
En zien neuze is hielemaole rood.
Daor is Marije.
Ze wil mit Sietse speulen.
'Kom d'r mar in,' zegt Mem.
'Niet te dichte bi'j Sietse kommen.
Aanders woj' ok nog verkolen.'
Sietse maekt een tekening.
Et wil niet zo best.
Hatsjoe... Hatsjoe, gaot et.
Et hiele pepier wodt nat.
Marije wil ok tekenen.
Dat kan wel.
Ze tekent een mannegien mit een rooie neuze.
Hatsjoe... dot Sietse weer.
'Je neuze lopt,' zegt Mem.
En ze gefit him een grote buusdoek.
Sietse toetert as een olifaant.
'Wat maek ie, Marije?' vragt Mem.
Marije lat heur tekening zien.
Mem kikt naor de tekening.
Ze zicht een mannegien mit een grote rooie neuze.
En an die neuze...
Zitten twie poties!
'Gek heur,' zegt Sietse.
'Wie het now een neuze mit poties?'
'Ieje,' zegt Marije.
'Hatstjoe... ikke?' vragt Sietse.
'Ja, ieje,' zegt Marije.
'Jow neuze lopt ommes?
Dat het jow mem krek zegd.'
'Die Marije,' zegt Mem.
Sietse mag de tekening holen.
En as Marije verkolen wodt,
Dan tekent hi'j ok een neuze mit twie poties.

4. Vlottien veren...

Et is veurjaor.
An de bomen kommen kleine grune blatties.
Bi'j Marije in de tuun bluuien de tulpen.
Rooien en gelen.
Daor is Sietse.
'Hoi Marije,' zegt hi'j.
'Zullen we naor de sloot toe?
Ik heb me daor toch wat moois zien!
Marije is ni'jsgierig.
Wat zol Sietse zien hebben?
In de sloot ligt een vlot.
Et is maekt van oolde plaanken.
En wit 'piepplestiek'
'Hedenhitskes... een vlot,' ropt Marije.
'Van wie zol dat wezen?'
Dat wet Sietse niet.
Mar dat is niet zo arg.
'Zullen we een aentien veren?' vragt hi'j.
Marije wil aenlik wel.
'Zakken we d'r niet deurhenne?' zegt ze benauwd.
'Vast niet,' ropt Sietse.
An et vlot zit een stokkien touw.
Sietse trekt d'r an.
Et vlot drift naor de kaante toe.
'Stap mar op,' zegt Sietse.
Marije wiefelt even.
Mar dan zet ze iene voete op de plaanken.
Oei... et ding wiebelt wel een betien.
Now de aandere voete nog.
Hiel veurzichtig staot ze op et vlot.
Et vlot zinkt niet!
Now Sietse nog.
Dat wodt lastiger.
Et vlot drift een betien van de kaante of.
'Kom now,' ropt Marije.
Sietse dot een grote stap.
'Pas op,' ropt Marije.
'Niet zo wild!'
Mar et is al te laete.

Et vlot gaot hielemaole schieve.
Marije vaalt op de kni'jen.
Gelukkig niet in et waeter.
Mar mit Sietse lopt et niet zo goed of.
Hi'j duukt op 'e kop in de sloot.
De sloot is niet diepe.
Mar et waeter is wel hiel koold.
Et waeter staot him an de mond toe.
Hi'j kropt gauw tegen de wal op,
En trekt Marije naor de kaante toe.
Daor staon ze dan.
De blauwe drek lopt Sietse uut de broek.
'Bah... ie stinken,' zegt Marije.
Ze knipt de neuze dichte.
'Kan ik d'r wat an doen?' zegt Sietse lelk.
Dan begint hi'j te dreven.
Zien mem zicht him ankommen.
'Aha... een dikke snoek,' zegt ze.
'Mar gauw onder de does, jong.'
Gelukkig... ze is niet lelk.
Mar vlottien veren komt et eerst niet weer van.

5. Waor is Flappie?

Et is naacht. Koos en Ineke slaopen al. Flappie niet!

Flappie is et knienegien van Koos.

Hi'j het gien nocht an slaopen. Ik wil uut mien hokkien, daenkt hi'j.

EIk wil de wiede wereld in.

Hi'j drokt mit zien snutien tegen de tralies an. Die zitten zo vaaste as een huus.

Dan perbeert hi'j et deurtien. Hi'j drokt en drokt.

Inienen vligt et deurtien eupen. De knien vaalt zowat op et grösveld.

Die domme Koos het vergeten om et deurtien op et slot te doen.

Flappie maekt een sprong... En hipt gauw vot.

Gieniene die et zicht. Mem niet en Heit niet en Ineke niet.

En Koos al hielendal niet. Die slapt as een varken.

Flappie verdwient onder de hede deur in buurman zien tuun.

Mmmm, wat gruuit daor lekkere kool, daenkt Flappie.

Krek wat veur mi'j. En hi'j begint lekker te eten.

De ere morgen kommen Ineke en Koos bi'j et knienehokke.

Mar wat is dat now? Et knienehokke staot eupen!

En Flappie is vot!

'Flappie, Flappie, waor bin ie?' ropt Koos.

'Flappie, Flappie, kom dan!' ropt Ineke.

Et knienegien komt niet.

Koos moet d'r al van goelen. Et is ja zien schuld dat de knien vot is!

'Aanst het een grote hond him te pakken,' snokt Ineke.

Wat hebben de kiender een verdriet. Ze zuken de hiele tuun of.

Inienen zicht Ineke wat in buurman zien tuun.

Onder een grote rooie kool zit een zaacht gries ballegien.

Koos zicht et now ok. En pakt et besien van de grond.

Hi'j hooft de knien stief tegen him an. En tuut him op de lange oren.

Ineke aait him over de rogge en zegt:

'Niet weer d'r uutnaaien, heur Flappie. Dan moe'n wi'j zo goelen.'

Even laeter zit Flappie weer in zien hokke.

Koos het disse keer et deurtien wel dichte daon!

6. Waaromme goelt Heit?

Koos en Ineke bin in de kaemer. Ze speulen mit lego.
Heit is in de keuken mit et eten an de gang.
Snuf... snuf..., gaot et inienen. Koos lopt de keuken in.
Snuf... snuf..., dot Heit. De traonen lopen him over de wangen.

Koos draeft hadde naor Ineke toe.

'Ineke, Ineke, Heit goelt. Ik heb et zels zien.'

'Wat zol d'r wezen?' ropt ze. Ineke wet et niet. 'Misschien het hi'j him wel zeer daon,' zegt ze dan. 'Of misschien is Heit kwaod. Ie janken ok wel es aj' kwaod binnen.'

'Niet waor,' ropt Koos.

'Wel waor,' ropt Ineke.

Daor is Heit.

'Wat is d'r hier an de haand?' vragt hi'j. Heit veegt een peer traonen uut de ogen.

'Het Heit him zeer daon?' vragt Ineke.

'Is Heit soms lelck?' wil Koos weten.

'Hoe dat zo?' vragt Heit.

'Omdat Heit goelt,' roepen ze toegeliecke.

Heit begint te lachen. En kropt de beide kiender an.

'Nee heur, ik bin niet lelck. En ik heb me ok niet zeer daon,' legt hi'j uut. 'Kom mar es mit naor de keuken.'

De kiender begriepen d'r niks van.

Heit is niet lelck.

En Heit het ok gien piene.

Waar kommen dan die traonen weg?

'Daaromme goel ik,' zegt Heit. En wist naor een plaanke op et aanrecht.

Op 'e plaanke ligt een bulte siepels. Mooi in stökkies sneden.

As de kiender dichterbij kommen, beginnen ze ok te snotteren.

Krek as Heit.

'Ik vien et mar nuver,' snottert Ineke.

'Wat vien ie nuver?' proest Koos.

'Now, dat wi'j janken en gien verdriet hebben,' lacht Ineke.

Dan kiepert Heit gauw de siepels in de koekepanne.

En is et mit et goelen gebeurd.

7. Koos kan niet tegen zien verlies

Et regent. Dikke druppelen lopen bi'j et raem langs. De locht is gries.

Koos zucht es. Krek now hi'j vri'j het, regent et.

Now kan hi'j niet naor buten toe!

EMit de wiesvinger tekent hi'j een poppien op et raem.

Bah... Wat verveelt hi'j him.

Daor komt Ineke an. Ineke is zien ooldere zussien.

'Wat kiek ie lel, Koos,' zegt ze.

'Ik wil naor buten toe, mar dat kan niet!' prottelt Koos.

'Zullen we een spullegien doen?' vragt Ineke?

'Wat veur spullegien?' zegt Koos.

'Ie hebben toch een ni'j spullegien op jow jaordag kregen. Hoe hiet dat ok al weer?

Waacht, ik zal et wel even uut de kaaste haelen.' En vot is Ineke.

Even laeter is ze d'r weer, mit et spullegien. Ze zet de deuze op 'e taofel.

Mens-erger-je-niet, staot d'r op.

'Kom Koos, dan zal ik jow uutleggen hoe et moet. Et gaot mit dobbelstienen.'

Koos kan et zomar. Hi'j krigt d'r zuver aorighied an.

En as Mem een half ure laeter et heufd om de deure stikt, zicht ze twie koppies dichte bi'j mekeer over et spullegien hangen.

Wat kun die twieje mooi speulen!

Mar oe heden... dat duurt niet zo lange.

Koos wint et eerste spullegien. Wat is hi'j trots!

Bi'j et twiede pottien gaot et goed verkeerd.

Ineke gooit zien pionnegies d'r een peer keer of.

Daor kan Koos niet tegen. Hi'j wodt lel.

Ineke plaogt him de hieltied. Moej' es kieken. Daor gooit Ineke vufe.

Koos zien laeste pion gaot d'r ok of.

Now moet hi'j hielendal weer opni'j beginnen.

Wat wodt Koos lel!

Hi'j wet niet meer wat hi'j dot.

'Ie doen gemien, ik zie et wel,' raost hi'j.

'En ie kun niet tegen je verlies,' lacht Ineke.

Koos is dwas deur alles henne. Hi'j zal zien zussien wel kriegen!

'Au... au... Mem... Mem...!' Ineke goelt et uut.

Mem vligt de kaemer in en het mitien deur wat d'r gebeurd is.

Op 'e taofel staot een plaantien mit lange stiekels. Een kaktus.

Mar hi'j staot d'r now niet meer. Et plaantien ligt op de grond.

En de stiekels zitten in Ineke heur spiekerbroek!

Koos het van lalkens de kaktus naor Ineke smeten.

Wat d'r now komt is niet zo mooi.

Koos moet naor boven toe. Ineke ruumt de troep veur Mem op.

En et spullegien? Dat gaot veur een poze de kaaste in.

Mem heur ogen staon niet zo bliede.

Ze zegt: 'Ie kun nog gien spullegien speulen, Koos. Want dan moet ie ok tegen jow verlies kunnen. En dat kun ie nog niet. Daoromme barg ik et spullegien mar even op.'

Koos schaemt him wel!

En Ineke?

Die moet een hieleboel stiekels uut heur broek plokken.

En drie daegen laeter kan ze haost nog niet zitten!